

રામચંદ્રજીને સૌતાજીનો સંવાદ.

મેઝાસાગુના ઠાકોરની મદદથી.

છપાવી પ્રસીધ કરવાર

શા. કસ્તુર વીરચંદ.

અમદાવાદ

અવેળીવારે કે હાથી પોળમાં શેઠ પ્રેમભાઈ હિમા-

ભાઈના મકાનમાં શાં ભાગીલાલ દોલ-

તરામે પોતાના અમદાવાદ સુર્યોદય

પ્રેસમાં છ.ખો.

સંવત ૧૯૩૪ સને ૧૯૭૧

સાચી સમજણ
સાચી સમજણ
સાચી સમજણ

૧૯૩૭

રામચંદ્રજીને સીતાજીનો સંવાદ.

શ્રી ગણેશાય નમઃ અથ ગોકુલપૂર્વલાકે હુંચાવાડા
ગેલવાચારન ગોપાલા અછતથીહજીકા પુલકો કીયો હવો
સ્વધી પુરવક શ્રી શ્રી શ્રી અનંત શ્રી રાગધાર'ન શ્રી રા
મચંદ્રજીરો રમન પ્રકાશ લીખ્યો ન્યુનાધીક લખ દેખી
કરી દેખીદ ક્ષમા કરનો યોગ્ય છે.

સંપ્રેયો—સંકર સેસગીરી જાદુ સારદ, ઓર ગનેસ
અગેસકુ ગાવું; કીનર યદીર બેસ સુચારન, સીધ સુરપત
કુચીત ધાવું. સાધુ સમાજ સહીત કપા કર, પુરન ચાર
પદારથ પાવું; અછતકે નંદ ગોપાલ કહે મુની, દેહ ધરી
ભવ સાગર નાવું. ૧

દોહા—રમન પ્રકાશ રામકો, બપાહે ગ્રેહ વીદેહ;
આદી સંપ્રેય' નમે અખે, સો સખ કરે સનેહ. ૨
ઠવિતા શીતી નહ કરી, રટયો લીલાકી અર્ધ;
ન્યુનાધીક લખ નીપણાં, કોં મત કરે કુતર્ક. ૩
હસ્ત સેત્રકે ધોસકુ, વંડુ વારંવાર;
જકત ગુરે દે જોરવર, અચીરખ બુધ ઉદાર. ૪
મીડસન મોહવત મહત, પુછ્યો પ્રશ્ન પ્રમાન;
કહુ મતાંત ગોપાલ કહ, રામ કથા નીરખાન. ૫

રામ રમાપત જનકપુર, હરખ કીચો ઉદવાહ;

ભલા રમાતાં ભટતી, નહ બધ્યો નર નાહ. ૬

સોહમ પ્રત સુંણાવજે, કકીત કેકમ ધેસ;

મેડાસનરો મહીપતી, રાખા વંશ દીનેસ. ૭

છપય—મોવત વંશ મહેસ, લે સકળ જગ નહલગો;

હેમજયુનંદ હમીર, બીમલ જશ કંઠ વીલગો.

રાત દીવસ રોઠોડ, ભલો રંગ કીરત બીનો;

દન દન પ્રત દાતાર, નીત જશ લેત નવીનો.

આનંદ અંગ ઉદનાત આત, જંગ કોનસા મુખ જુડે

બુપાળ હાલ પ્રહ્લાંડમે, માનસુંખ સત્રાંમુડે. ૮

દાહા—છોટે મોટે અંધકો, ધર્યો નામ સુખ ધામ;

કમંધ કહે વરાણુન કરો, મંબળ ચરાણુ તમામ. ૯

અંધ કહન નહ મોરયુત, સો કીમ કહુ સુભન;

ગોપદ ચાઢી સો ગીને, સીધુ ગહર સમાન. ૧૦

કહુ કહુ કલત સાર કર, પુછ્યો આપ પ્રમાન;

કવી અંધ ધારત કીચો, એ નહ મોખલ આત. ૧૧

અથ કહા મોરમત કાય, રામ નામ સોચ મધુર રસ

તો લેવી સત કાય, હેમામયતાં બોહલે. ૧૨

અથ મંગલા ચરતન, ધ્યાનાત્મક સો ધ્યાનહે;

કીરતી નાત્મક કીત

વંદનાત્મક વંદના રમે, પ્રાકુમુર રીત. ૧૩

અથ ધ્યાનાત્મક મંગળાચરણ.

પીત વસન ધનરપામ તન, રંગ રમન સીપ રામ;
 સહીત અનુજ શી સામરા દદ ખસ મમનર ધામ.
 અથ કીરતીનાત્મક. દીન પોકારત દોડાપા, કેબારી કર
 તાર; જપાકે જગમે કો નહી, યાકે રામ આધાર. ૧૫
 અથ વંદનાત્મક. હૃદિરામ જસ રામકો, વંદુ પદ સુ
 ખ વાસ; સમપુરન કર સામરા, પ્રેમીર મન પ્રકાશ. ૧૬
 હતી મંગળા ચરણ.

સંતવ્રતીરખ સામરત. રટ રામ દીન રાત; કમધજ કવ
 જન યુ કહે, તકે સરવ પુરતાત. ૧૭ હૃદિ તણી ખગ
 અધીક હે, હૃદિ રામ કર એક; હૃદિ સુનો અજમાલ હર,
 તકે કહુ કર ટેક ૧૮

સવૈયો—હૃદિ પ્રતાપ તે અશી રચે વીધ, હૃદિ તે હૃદ્ર ધ
 ટાયો હોનાં; નાસ કરે ગીરીજાત્મ હૃદિ તે, સેસ ધરા
 શીર હુંત હોનાં. નેષ્ટકો શ્રેષ્ઠ કરે પુત્રી હૃદિસો, હૃદિ ન-
 હી તાય કષ્ટ હોનાં; ભનંત ગોપામહમા સુત સેષ્ટની;
 હૃદિ ભજે ખીત શીષ્ટ હોનાં. ૧૯

રાદા—પુછે કમધજ પ્રશ્ન પુત્રી, પ્રયક પ્રયક કીરપાય;
 સંત અસંત નમેદુ, બેસગ કહો ખતાય. ૨૦
 કમીપુજમે એક રામકો, હૃદિ તણી આધાર;
 સંત અસંત નમેદુ, સુંણ જોષા સુખકાર. ૨૧
 હંદ લીલગી.

જાણ્યુ યુત સેતા સુત હૃદિમંતા પ્રેમીવંતા પ્રેમભરી;

નામ ચરીત અનંતા લેવે તંતા કેા યુતવંતા પારપરી.
 હરી કોવીર કેસા બાની સેસા નાહી લેસા પાર બહે,
 કાવ્યુપ પ્રકાશા મસક અકાશા ઉર તમાસા તેમ કહે.
 સંવેચો—વીખવા દીઅ બંગર સીત ગુણાકર, રૂપ દુખી પ
 ર હોત દુખીહે; લોભરૂ હરસ સદા ભવ વ્યાગત કોમલ
 ચીત ફરંત સુખીહે; આપ અમાન રમાન રે આંનકુ, વા
 અમનાદીશુ ભકિત રખી હે; કામન રામકે નામ પરાયન
 શ્યામકી મુરત ચીત લખીહે. ૨૩ સાંતી સદાવીરતી મું
 દી તાપન ભુમુરકે પદ ચીત વીમોહે; શીતળ ચીત અભીત
 સદામત શવન મીત્ર ઉદાશીન કોહે; ઝ્યાર અહંકાર ખોલ
 તહે નહી, નેષ્ટર ઝ્યેષ્ઠકો ભાવન જોહે; ઝ્યેસેહી લછન જા
 ય ખસે ઉર મોવતસંત ઝ્યેને યુત સોહે. ૨૪

કુંડીલીઆ દરશન ધર ધર દેતહે, તરત ખતાવે તંત;
 રાજ વીરથ રાજકો સોહી ખીરાજે સંત. કરી દ્રઢ સંગત
 કી નારદકુ બજ નામ; લેખ લંકન ગત લીજે, ખડ હં-
 સકા કરી કહી બને; સત સંગત જગ રવેતહે, પ્રેમાદી પ્ર
 રસ નારી પ્રગટ, દરસન ધર ધર દેતહે. ૨૫

કવિત—ખલકે સમાવ કહુ ઝ્યોગન અનંત બચ્ચો; મં
 ગા અભન મેનતાકો કૌ કીજીએ. સંગત જો કીજે તો
 અનેક દુખછીજે અંગ; મરકટકે કંક હાર મુકતાધર દીજી
 ઝ્યે સુખપર રૂપ દુખી રૂપ દુખી હોત સુખ, લહેપરીત
 પીતાકે લીપનાં રહીજીયે; કામ ક્રોધ લોભ મેહ મદ મ

માછરીય, દંભ ભેદ્ય ખાંડીરૂ કપટી કહાણી. ૨૬
 પર ધન પરદ્રોહ પરવાર પરવાદ, તામેર તરહે જાસે પાપ
 કો પહાચોહ; આરકી બઝારી સુની સ્વાસ જનુ જીડી રહ.
 રૂત કહાં નાંધસો પરાયા ધન પાચોહ; સ્વારથકે કાજ પ
 શીવાર મે વીરાજ કરે, માત તાત વીખ્ર દ્રોહતા તે મન બા
 ચોહ; આનંદો આરાવે ધન પાસ કો ન દેવે દામ, બન
 ગોઆકે લોહિત ભેલો જોમ આચોહ. ૨૭

દોહા--અજમલ હર પૂછે અધક, સાર કહેત સાર;
 ભક્તી ભક્તી કે અવર બલા, માને કહ્યા મોરાર. ૨૮
 ગીત--ભક્તિ સોઈ જ્ઞાન પુન્ય પાપુ ભક્તિ, ભક્તિ તોરય
 વરત ભાણાં; ભક્તિ કરીજકે નર ભાણા; મોટા જગ તોહ
 તમણાં. ૧ ભક્તિ તપ તેજ યોગમય ભક્તિ, ભક્તિવંત
 બડા કલભાણુ; ભક્તિ અર્થ ધરમ પાણુ ભક્તિ; વલે કામ
 ભક્તિ નીરવાણુ. ૨ ભક્તિ હમા નંદ સુંણુ ભુપત, ભક્તિ
 ખીના ન ફુલે ભેદ; ભક્તિ બાબ તોષપાણુ ભગતી; નર
 ભક્તિ ખીન હોય નખેદ. ૩ ભાવન કોટ અનંતા ભુપત,
 ભક્તિ દ્રઢ દીને ભગવાન; ભગતી કરી જકારી ભગતી અ
 ગતી ગત ભગતી અગવાન. ૨૯ કવીત.

જાકે ભરૂંસે દામ જનકે બરૂંસે કામ, પુત્રકે ભરૂંસે
 નામ સગોહ તમામકો; ભાવકે ભરૂંસે ભીર, તાતકે ભરૂંસે
 શીર જાતકે ભરૂંસે કુલ અહ નાશી ગામકો; કહન ગોપાળ
 પહારથ એકો તાહ; એસો જો ખીમારો તો ભરૂંસો

રમ્યા શામકો; ઝોરકે ભરૂંસે માંતુ હોત હે ઉપાધી મુલ
રામકો ભરૂંસો રમ્યા ઝોર કોત કામકો. ૩૦

અથ કુંડલીયા. રાજી સીતા રામજી, કરો ઘેરાજી
કોન; કદી ઘેરાજી જો કહાં તો, લહે દગ્ધ પે લોન. ૨
ફેર નહ ચાંબચી કાલે દયે દુષ્ટ શીર દંડ, જરે ઉપર ફેર
જાસે ત્રયલોક્ય પતી ત્રીકમ તકે; કરે સદા શુભ કામજી;
નખ જોતો દખ વ્યાપ નહી જો, રાજી સીતા રામજી.

૩૧ રામચંદ્ર રજન કરે, કરે સુભજન કોન; કરો ઘેરાજો
ભજો બરે નરકકે લોન. ૨ દંડ શીર શીર પર દેવે, કેતે
કલપકે કલ્પ, બાવ નરકુંકા લેવે; સુરનર પદેરાકસ સકલ,
કદી દયેશ ઘનવ કરે; તાહસ્ત રોમ તુલત નહી, રામચંદ્ર
રજન કરે. ૩૨ રામચંદ્રકો આશરો, રામચંદ્રકી આશ
રામચંદ્રકું નહ રે, નરસો રહત નરાસ. ૨ આશ નહ
પુગે ઈનકી, ખાના પીના ઝેર; મીલે બટકત જ્યું મીનકી
અનવીચ અખંડહ અવધપત, દુર કરે દુખ દસરો; રા
મ રામ રટરટ પ્રગટ, રામચંદ્રકો આશરો. ૩૩ સેજ સુતા
સુત કોલીતા, તાકો રંગન મન; રાત દીવસ પાકુ રે, ભુ
સુત કરે ભવન. ૨ નદીપત સુતકે નામે, તાજન સુતકો તે
ખ; કદી વાપેકયા કામે, ગોપાલ કહે શ્રુતવાનકુ મહા શ્રુપ
કર કામતા, દેખ રે કર નેમ દદ. સેજ સુતા સુત કોલીતા
૩૪ દખ સાગરમે કુમતાં, ખીનતી કરે ખીચિય; ગાર
હાપ ગોપાલકે, અવધાંન અવધેસ; અવધાંન અવધ

લેગ દખરો નહ લગો; ખાર ખાર કર જુમ, ભોન લયમે
ભય ભગો; એક આંગ માહરે અવસ બાપ લાખ દખ
હુંખતાં, પાછી પાછી પોકારીઓ દખ સાગરમે કુખતાં. ૩૫
દાહ—ગાયે એમ ગોપાલ, સુશિ આજ સીતાપતી;

પાછી ભગાં પાલ, નહ બધે ગોનાથજી. ૩૬
અથ ગનપતી ગીરી રત્નતી. દોહા

મહુમુત ચીપુ તારા પતી, તાયુત ચીપુ શુભ જનન;
દખી શુભ ત શુભસે રૂટે, વીમલી જાત દે દાન. ૩૭
ગનપત ધીપત કિમપત, નત પ્રત મહુચીનુત;
હન કરત કારન કરત, પારવતીકો પ્રત. ૩૮

અથ ચંડીગી રત્નતી. છપય

જા ચંડી જગદંબ, કામ શુભ કારન કરતી;
જપ ચંડી જગદંબ. હાન કુખ દાહીદ હરતી;
જપ ચંડી જગદંબ, જરન મુખ અમ્રત જરતી;
જપ ચંડી જગદંબ, ભરત મઠ પાપત ભરતી.
જગદંબ આંખ ચંડીજખર, હે એ જમ મહાલકી;
કરે ભા હૃદય કરના કરી, કરવા હર ગોપાલકા. ૩૯

અથ સંકરગી રત્નતી. દોહા

કરે સંકરે મો પર કપા, હર હર કબ હમેશ;
ધર ધર ઉરમમ ધામ ધર, શી વર ભક્તિ વીર્યશ

અથ બજરંગી રત્નતી

ખેડા દેવ બજરંગ, જંગ અન અંગહ ભગે;

અદ્વિ જ્ઞાન ઉત્તંગ, તોમ કરે ધરનહ તમે;
 એક વાર આકાશ, અવર બ્રહ્માંડ ઉઠાડે;
 મારે ધણી અવધિસ, ક્યામકો કામ સારાં;
 વાત જનર વરે ચીરે વર, કપા મોર પર કીજીએ;
 રૂબટ નજ કરે રામકી, દ્રઢ ભક્તિ મમ ઘીજીએ. ૪૧
 અથ શ્રી કાકુરાં મોખતથીહજીરા કવિત.

અલ્યા અસૌમ્ય આઘીય મુમ તુરગી લેર, હાર કવીકો
 વીર કે જાવ જાવ અરનો; ધેરકે ધુમંડ ડડ ખડન ઉઠક
 કરે આપકે છવાયો જ્યાં શુભ જા હરનો. જનત મે. ૪૨-
 જા હમાલાલ અજમાલ હરે રામકી ક્યાન તાન પુન કરે
 પરનો; મેકાસન પતી મોવતેસ તુન જન્મ લેતો, એરીરો
 રવેઈ જોન યેરો કોન કરેતો. ૪૨ ફલી ધર્મ જાદ જની
 અલપ ખામ રખી કરે, કામકે સુગાવે યોર ઉડે સીદાહ-
 નતો; પચસો હજાર અજા ખાખીતામે કોક કોક; સુગો ક
 હે લેદ માસ ખારે સે ન ખનતો; મોવત પાહનસે કવી. ૪૩
 જાપંકતે હરા અજમાલ તુન તકિા અમહનતે; પછી કવી
 કોવીદ સો આપકાદ રાન કહાં; એરી મોવતે સખીર ખાટ
 કાન ખનતો. ૪૩ ઈતી શ્રી પુર્વ પ્રકરે સંપૂરણ.

અથ શ્રી શ્રી અનંત શ્રી રાજકુમર શ્રી રામચ દ્રજ
 રતનાસમે સયન કાજ પધારે ઉસી વખતસે રમાપનેકા
 રંભ ભટની વાચ. દોહા

પગ ખારે સીનાખી, સયન કાજ રતનાસ; તદ

ખાંધે તીયા, બાંધી કરેન ખીલાસ, ૪૫ રામજી વાચ

શુરેનરે મુનીવરે સાંપરત, ચાલત ને મગ ચાલ; રામ
કહે રાખ રાજવાણુ, છોડો રાહ રસાન. ૪૬ ભટની વાચ

રંગ રંગીઆ રાજવી, બડરંગ જાજમ બેસ; પારંગ ક
ર પગ ધરેને, બદી છોડ ખીશીય. ૪૭ રામજી વાચ
રંગ રંગીઆ રાજવાણુ, રંગ ભરેડે રંગ રંગ; જાજમ
રંગ સોરંગડી, મે છોડી મે મત, ૪૮ ભટની વાચ.

દાખાં બાખાં હામરો, બાખાં રૂપ અપારો દેવ હથી
ચે. દુરથી, કીચો બાંધ કરતાર. ૪૯ રામજી વાચ

દેવ હથીચો દેખતાં, બાહ મન કીચો ખીચાર; સાચી
ભાખુ શુંદરી, સો બાંધવાન હસાર. ૫૦

ગાદી આદી ગોરંગયું, કહાં શુખાદી કંદ; ચુપે કીપ
ચુકાસીયાં, ગાદીબંધ ગોવદ. ૫૧ ભટની વાચ

અથ શ્રી રામજી વાચ. કહેા વીચારી કામણ્યાં, બહા
હરખ તીણ માપ; બાદી બાંધી નહ, ગમે, ને કપમ
બાંધી જાવ. ૫૨ ભટની વાચ.

જાજમ બાલ હજારડી, એ દીને અવધિસ; બટન થટ
બરાવકે, બેઠ રખાવે જાય. અથ રામજી વાચ.

સુવેચી—જાજમ રંગ સોરંગ સક્રમણ, બાલ જંગાલ ર-
સાલ ભરીડે; હમ શુક્રાખ તોરંજી રનારંજ શુર. બરી
ભર માર બરીડે. રખાબર સોસની રંગ અનેકડી, મા
ખડી અહુ કોર બરીડે. રેગસે બટન, બેઠ રખાવન,

રાજકુમારસો મીઠા દીડો, ૫૪ અથ બટની વાચ..

રોહા--લોને દેવી દેવપત, દલીઆ દાતાર; નજર અની
બર નાબદે, મીઠો રાજકુમાર, ૫૫ સખાયો વાચ.
સાધયો--આંત અનીહ અનામય આપત, આર આપત
ખલાંક છયોહે; આપ અકેપ અકેપ અનાવધ આદી અ
નાદી અબંગ ભયોહે; એક અનેક અમેદાં મનિદહ, નામ
અનાથાય આપ થયોહે. સુરા પ્રતીપાત રસાત હશે ગુપ્ત
દીત દયાત દલીઆ દયોહે. ૫૬ રોહા

ગાદી ખીનહી નહ ગમે, જાગમ રૂપ જગામ; સો લોને
હવ સાંમરા, લેલા જગરો લાત. ૫૭ રામજી વાચ
બર જર ગહી ભાતશુ, જલજલ કીધ જરૂર; સો મા
દી ખેડે સહી, પ્રેમ રમાજયો પૂર. ૫૮

અથ શ્રી રામજીએ પીશાક પાધવા બટની વાચ
છંદ ત્રીમંગી--હરખી સેહ બટન સવ મીલીયટન, વારશુ
થટન ખેન કહે; ભવદો અથ બટન દુખ સખ દટન રેખુવર
રટન એન લહે; સુન સેહજ કપાલા અવધ મુવાલા દીત
દયાલા શુઅદાત; બોલી સેહ ખાલા શુર પ્રતીપાલા રામ
રસ લા જાગમ. ૫૯ ખધેસરસે ભામુની મન લોભાતે
રૂરે આબાશુર કહાં કુંડલ દદ દોભા શુંદર શોભા ન
મોહાભા અવર કહાં; જાતનકી માભા હર વીસાભા ૧
ન્યાસા જન ત્રાટ, બેલી સેહ ખાલા. ૬૦ ખર

ગી કુલ શુભગી નગ લગમગી લેત જગી; ખાંચે કિતળ
ગી સેલી સરગી એ રે પલંગી સીત કગી; ખરેલન ખેલા
લાલસરય લાજા લાલ ગુલાલા અનહાત ખાલીસેહ ખા-
લા. ૧૧ ખરે ખુલ ખાલ હુમકડા કહ વેટ મહાલ લ
ગ દાસં; લખર ક-ધુ-લ મણી અફતલ જટીત કાચે સહ
શુર ઈસં; છોડો સેહ લાજા શુંજી મતવાલા ગાય ગોપા-
લા મહિમવુ, ખાલીસેહ ખાલા. ૧૨ શી રામજી વામ

છુટી શીર સેલી કુલ રાહુલી નંગ જાટેલી દુગ દુગી;
શુંજી સેહ અખમેલી નવલ નવેલી રંગ ખરેલી હદરગી; રા
ર શોભ સધીરા સુકતા હીરા કુલ તોરા છુટ વરાં; ખા
લે રાધીરા ગુની ગભીરા હતપર પીરા વર વીરં. ૧૩
છુટે કર અખત વેઃ શોલાવન પુની ખુલ ખવન તન રપા
લખર વર ઘટન સેહર જવટ નમની અમ જટન સેહ જહુપા
સખહો ગુન શીરા લજ સધારા તીરમલ નીરા ધર પીરં;
ખાલે રન પીરા ગુની ગભીરા. ૧૪ છુટે પુનીમઠા રન
ધઠા ધારન હઠા હીરકની; દેખન અચીતકાહે મન મઠા ર
રામ મઠા નીલ મની છુટે ખવ તીરા રહે શયીરા રીમ
અમીરા શુર પીરં; ખાલે રન પીરા. ૧૫ રકતાંખર પટા
છુટ હોપટા આર એકટા લટપટા; અંગાછટ મટા અતર
લપટ વોસર સટા મહમટા; તે ગાદી ગહીરા સમ શુભી
રા ખરેલીતીરા કર ખીર ખાલે રન પીરા. ૧૬ અથ

ભાગી આગીગ, છંદ નાગીવદના. મિ જઈ વાગી, યુનો
 ખરાગી, તુમ કુલ દાગ, જુગ જુગ જુગ, રામજી વાચ
 ભટ્ટનાડો ગે.સાક ખાચવ.કો છંદ જોભગી. બાણે રંધુ
 રાના શુન લો બા.મા સંગયુન ધાંમા જછરમા; બધે કચ
 ર્યામા બિ.ર અમામા બીદી દામા લક્ષી સમા; સીંદુર સ
 મગહ મુકતા મગહભરી અથ ગહ ગીર સોહો; બધે બિન
 ખગહમે મદન ગહ અથ ઊંમગહ મન મોહો; બધે ફેર તુ
 મર તનકા યુમર બ.લજ કુમરસો વરન; બધે સેહ અમર
 પુર પટાંબ આર ઉમર આભરન; બધે મુખ વેસર નથ
 નેહ ભર કુકુમ ફેસરકી ખીંટી; બધે ૧માણો વર ક.ચ ભર
 જર હાર હેમંકર કર મીંટી; બધે કર ચુડી પટી પુડી
 અમન મુડી ગયખાંતી; હન કુલ જરૂરી વેરયાં રૂચી કુલ
 બગુડી મન માની; બધે પદ પાયલ જોહ જલહલ કાં
 ખી સહીયલ રૂપ ભરી; પગ પાન પરમલ વીંછવા કેવલ ક
 ડલા સાંકલ ધીર પરી; છાડો અમનેની અમરન મેની
 નીત નાસેની નર નારી; ગોપાલ હલાંતીધી અનુમાની પતી
 છુખાંતેની સત વારી. ૧૭ બટ્ટની વાચ. કોશાક છોડવા

છંદ મુકતાસમ. યુનો રજુરામ મહા રન ધીર, કહે સ
 બ નાર હતો પર ધીર, છુટે થીર બાર છુટે થીર કેશ છ
 ટે તવ નામ થકી તન કેશ છુટે ફેર અંતર ઉમર કુલ,
 હમવલ હરતન કેહન પ્રભ; કહાં પદ ત્રેડાંય વેસર હાર છ
 ટે પદ પાય લજે હક સાર, છુટે પગ પાનર કાંખી રામ

૩૭; કડાકુની સાંધા વીંછાપ રવચ્છ. છુટે ફેર અનર; આનનંગન, છુટે મુખ નાંશીક અંગન ને; છુટે રવ ધુ મરડી ધમચોલ, તકે મુખ મોર તણા તંગિાલ; છુટે ન પ સાત આશુચન સાજ, કડો લગ આપ આપડીત રા જ, કહુ વચ એક એનો મત મોર તપાન નમે મત મંદ ચકોર, છુટે તવ નામ થકી ભવ ખંધ રહ નહ કાંમર કોપર ફાંદ; રહે મમ અમરપૂર ફોલાગ; રહ નહ ફાંપ તણો મહુ દાગ; મીમે કોઈ મનેદ બગી ભળી નાર, ભગી પુગી ભોગવશી ભરધાર, ૬૮ અથ ભગી વાગ, આશીગ કો છાંદ. મધુભાર બોલી સુનાર હરમી અપાર હમા ગી આશીશ વીસવાસુ વીશ, આપરી પાગ અમર અધાન અમરસુ ફેશ અંમલી પેશ અમરહે ફુન સોસાનું કુલ ફ મ ફુગી ફેર અમર અવેર શીર ફેલી સાચ અમર; વાચ ફુંડલ કલાપ અમર સુભાય મુકતાકી મ.ભ અમરહે બાલ કાંઠી કઠીર અમર શરીર કર અલકા અમર અમરત બ ધરશુ હેમ સખ રહે એમ અંગ અંગ આપ અમર પ્રતા પ મુખ નાક કન અમર અમાન શીર પવ હાથ અમરસ નાથ કર પલ્લવાદી અમર અનાદી રધુવંશ રાજ કર મુકત કાજ તવ માત તાત આનતદાત અમાદી એક કરકલ અ નેક અનકાર આપ પ્રગટયો પ્રતાપ દેવાડી ફાંદ કરનો ની િંદ તીન ઠાજ તાત ભવ ઉદય ભાત મુખ દેન સાત આ-
 ૧ અનાંત ધનછહી તાત અસપૂત વાત ધન માત મેર

આનાં મિલે ખાતા ગભીર ધન આપ વીર ધન અવધરેશ
 નારામ કૈય ધનપૂરી ધામ રામાબી રામ ધન જન કરા
 ય તવ સરન પાપ કર આપ હૈય ધન દરસ દેત જાત આ
 પ કીન મમનદે પ્રીત થક જીહ જાવ દો બેઠ પાપ પ્રહા
 લી શેશ રટરટ બીશેશ નહ પાર પાપ મમ મની ક.ય અ
 વધેસ રામ દુભ કરે કમ રમન પ્રકાશ શીજે દો લાસ
 શીમે સુનાર અમર ભરધાર શીજે સંકામ પુગે સુહામ ગા
 વત ગોપાલ સુન શત્રુ સાલ જીવન પરીવંત સુખ દે અ
 નંત દે ભકિત મોહી કહા કહુ તોહી પુમ આંતર જાગી
 માતેનાં મામી. ૬૬ શી રામજી વાચ મુજરો હમાર
 સુન દો સુનાર બડ કપા ક્રીય જલ લાવ બીપ. ૭૦
 રોહા—કાસો બાધનયા ભટની વાચ. કાસો ત્યાર ક
 રી બીસરીયો બરીયો પ્રગટ ભુપત પ્રેમ ભરી બધયો છા-
 ડો ખીર ખર. ૭૨ અથ રામજી વાચ.

બોજન રંધત ભાવશુ, શુર નર તરપત થાપ, બોજન
 બંધ્યા માનહો, બોજન બંધત નાંહ. ૭૨ ભટની વાચ
 જલ બંધ્યા કરે જોરશુ, સો છોડો શુર તાજુ; રંધો
 શુખ દસરથરા ભમહલ રંધુકલ ભાજુ. ૭૩ રામજી વાચ
 શુર નરે જલ બીવે સહી, બીવે ખમ મગ ધાન; સાચો ક
 હુ રાહલીયા, કહો જલ બંધે કોન. ૭૪ ભટની વાચ,
 જલમે દગકજુ જોરવર, તાતે દ્યુ વગાપ; સો કહો
 વો સહી, શુણો અરજ શુર રાય. ૭૫ રામજી વાચ

કેરા એક સકટકા કીયા, એહડાદીયા ગોધાર; જલ્પકાણ
જલમે દબ ગયો, ભુકા કરતન ભાર. ૭૬ ભટની વાચ

લાખ ઝુપ્પ લુખાં કોયો, લીચોન હાથ લગાય; હોકો હ
મ પાંચે દીઓ હીયો પુર હરખાય. ૭૭ રામજી વાચ

હોમણ કર હેત, રાત દીવસ વલખ્યા રહાં; મેંચી કહુ
સચેત, યામે હોય અહેત, સો ખધ્યાં સોબા નહી. ૭૮

ભટની વાચ. કાગ ઉડામણ કામણ્યાં, માગંતહે મહ
રાજ; રાજા હંડીએ કરાં હમારો કાજ ૭૯ રામજી વાચ

કાગ ઉડામણ શબ કરણ, હરખ કરણ ચીત હેત; સો
દેવાં ક્યું સાંપરત, યામે હોય અહેત, ૮૦ ભટની વાચ

કહે જમણ્યાં કહે જમણ્યાં. મા કૌશલ્યા રાનીકા; ખ
ડા અરથ એક માંડા ઠાસો કપાશીયાકી કાનીકા. ૮૧

રામજી વાચ. ગાર નહીહે ગાર નહીહે એક અલક
એહલાનીકા; તેસે ગાર નહી હેતામે, કપાશીયાકી કાનીકા

૮૨ ભટની વાચ. શીર અમયલી સાડા દોને કીને
અતરો કામ. જ્યાકુ દેખા મે સેહજીને દીને બાખ્યા દામ

૮૩ રામજી વાચ. શીર અમયલી સડી કને, કી-
ધો અતરો કામ; અવધટ માંડા બધી આપા. દીયા ન સોટ

દામ. ૮૪ ભટની વાચ. પણ ઘેટા સોવરન મહે, જ
ડા ચો રાત જરૂં; સોખધે હમ સાંપરત, પહાંગ અછા-

યો પુ. ૮૫ રામજી વાચ. રતન સેજ પટ રતનહે,
રતન પરીયક પ્રમાન; રતન રંગીલો રાજવી, એ મત ખાં

ધો આંત. ૮૬ કુંડલીયો રામ રામ ભજ રામ ભજ
 રામ રામ ભજ રામ; રામ રામ ભજ રામ ભજ, નર
 તનનકેત કામ, નરેતનકે નકામ, હામ લાખુકા દેવે; તીરે
 થ વરત તમામ, સંત ધર નીરજર સેવે; હમીરનાંદ અજ-
 માલ હર કરત ચહા પરે કજ. કુમ કમસ રૂપ મોવત ક
 મંધ, રામ રામ ભજ રામ ભજ. ૮૭ દોહા આશીશ
 દન દન પ્રત અધકી દશા, દન પ્રત અધકો દાન; કોડ
 જગાં કાયમ રહો, મોવત દુખ માન. ૮૮

અથ કારકકો નામ અણી દુઢે છે.

ગોરોક્તની સદન ગણાં, પાક બુધ આણ પાર; બહે ન
 ત આણ બખતરો, જી લો અછર જર. ૮૯

ધર્તી આરંભત પ્રકાશ શંપુરાણ

દોહા—કાલી વદકી પંચમી, ત્રય લીલાકી સાલ;

ગાયો સમત યુની સમે, ગોપાલે ગોપાલ. ૯૦

અથ જમીયતરામ આદીતરામ અમનગરના ર

કુલ અખતપારી અને મોહોટા લાયક સરદાર છે લેખનો

સ્ત્રીડ ત્રિહંગમંડ જ્યું હમાતી રાત ગોવંદ કુમી જ્યું
 કરગો; પ્રારવકા ધર પંડવ કાળ । સ્ત્રી અનંત ધરીજ્ય
 હરગો; જ્યુંજલ પીર પોકારના રામ, આલીનકો નંદ હ
 કીજ્યું હરગો; અરઅર આતર મોહર દેહદ. જમીયનાતમ
 જરર હરગો. ઈતી રમન પ્રકાશ

